

Előfizetési árak:

Egész évre	5	frt	—	kr.
Fél évre	2	»	50	»
Negyed évre	1	»	25	»
Néptanítóknak egész évre 3	»	»	»	»

Hirdetési díjak

a legjutányosabban számítatnak.
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda.

hova a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:

ÁLLAMI TANITÓKÉPZÉDEBEN.
Lovelek csak bérmentesen fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadóhivatal:

Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — Nánay Lajos könyvnyomdájába — küldendők be (Bódog-tér, Scheitner-féle ház.)

Egyes szám ára 5 kr.

Ideiglenes állandó színház Baján!

A fejlődés egy pillanatra sem állapodik meg; ha valamely eszme a kedélyekben szilárd gyökeret vert, egy időre és látszólag szunyadhat, hanem kedvező alkalommal előtör „és eget kér!” A termékeny földbe vetett jó mag csírázik, ha harnat locsolgatja, napsugár édesgeti és éltető élely melengeti. Az igénytelen külsejű csírázó mákkból kedvező körülmények között évek hossza sora után hatalmas tölgyfa fejlődhetik, melynek árnyékos lombzatában a lég csi-csergő dalnokai pihenőt tarthatnak.

Ily hiu sóvárgás, lappangó, látszólag alvó eszme volt a bajaiak szívében a nemzeti színművészetnek megfelelő csarnokot emelni. Az eszme nem új! Régen lőn megpendítve, évek óta képezte a hiu sóvárgás tárgyát. Alakult műkedvelői társulat is, hogy előadásai jövedelmét ezen eszme valószínűsítésére gyűjtse. Dícséret az ügyekezletnek, az eredmény igen szerény! Jó társulat érkezett városunkba, szegénynek kell azon helyre mennünk, melyet a művészet templomának nevezni szokás, pirulással kell néznünk azon recsegő deszkákat, melyek „a világot” jelentik. A szunyadó mag ime csírá ni kezdett.

Városunk derék polgármestere, miután a város rengeteg adósságait annyira apasztotta, hogy reményünk lehet évek mulva tőlük egészen megmenekülni, miután a többi ezben már hajótörést szenvedett vasúti tervezetet érlel lyel felkarolta s mint hisszük, tettegesíteni is fogja, ma ényesen bebizonyítá, hogy nem csak a szükséges és hasznos, hanem a szépért is tud lelkesülni és lelkesítőleg hatni.

T A R C Z A.

Egy házias ember naplójából.

Közlő: Blitz Sándor.

Nevetségesnek fogják találni vallomáomat, de elhatároztam memoireimaj közlésénél semmitől vissza nem ijedni. Azon kezdem tehát, hogy szeretem még nőmet noha már hat hónapja vagyunk házask; mert Clotild bájos, ritkán vannak szélszelgyi, és ami mellett, oly csábítólag mosolyg, hogy szívesen elnezem ezeket neki. Oly kevéssé kaczer, és én oly kevéssé vagyok féltékeny. Nem is lehet más kép; mindig a legszebb egyetértésben élünk, szívedéyiesen szeretjük egymást és ezerszeres bizonytságot adtunk felőle. Tudom, hogy egy télen át 60-nál több contatánczot lejtettünk egymással. Az öreg szülők, kik kezdetben egybekelősünket ellenezték, idővel nem állhattak ellen ily szerelmnek; pár lett belőlük.

Alig engedtem neki időt, hogy menyegzői felöltőt lerakja, és elvittem mint az uzsori, ki kincsét félti egy messze fekvő csendes nyári lakba; és viruló mezők, lombos, csendes és titokszertű erdők a — mint keblünk friss és életkedvű természet közepette a szokásos mézes hónapot hat óra nyújtók ki.

Dr. Hauser Mór polgármester, látván a körülmények kedvező voltát, ma délelőltre meghívott mint egy 60, minden jó és szép mellett buzgalkodó és legnagyobb részben tetemes anyagi áldozatoktól sem visszarriadó bajai polgárt, hogy a kérdés alatti tárgyról együttesen tanácskozzanak. Erős zápor elmosta az értekezletet, csak kevesen jelenhettek meg. Az értekezlet délutánra lőn elhalasztva. A kitűzött időben a meghívottak legnagyobb része meg is jelent. Mintha a mai nap az egész szüngy történetét utánozná! Derülő hajnal. sötét fellegek, csörömpölő jég és zuhogó zápor, majd verőfényes, éltető napsugár!

Polgármesterünk szokott ékeszslásával elmondá az összejövetel célját; tanácskozní arról, hogy sz. k. Baja városában a színeszetnek bár szerény, de megfelelő hajlék emeltesse, szívből jövő s azért szívhez szóló szavakkal ecsetelé ez ügy fontosságát közmívelődési, irodalmi és nemzeti szempontból s határozott kifejezést adott azon meggyőződésének hogy mind a jelenlővő, jobbra tehetős polgárok, mint egyesek, mind a városi hatóság és közgyűlés, mint morális testület mindazt megteendik, mi tehetségükben áll. Megnyitván az értekezletet, felhívja a jelenlővőket, hogy elnököt és jegyzőt válasszanak. Elnökül a polgármester ur, jegyzőül Allaga Imre főjegyző ur felkérésvén megindult az élénk eszmecsere.

Hogy valamit tenni kell, arra nézve mindenki egyetértett, de hol és miképen? A helyre nézve azonnal megállapodott az értekezlet, miután elnök e célra megemlíté a város birtokához tartozó, az apácza-zárda szomszédságában lévő üres telket. A támasztott ellenvetésre, hogy kissé

A tél Bécsbe hívott vissza. Habozás nélkül mentem, mert hisz nőmnek szeretett örömet. Örvendünk, hogy megszóktunk az esős mogyorva ég, a lombföszottt természet látványától, egész boldogságunkat magunkkal hordtuk, mert hisz boldogságunk szívünkben élt. — De már komolyan összekocozantunk a két vagy három hét alatt mióta a városban lakunk.

Elakarom az egész kalandot lelkiismeretesen beszélni, hogy megítélhessék, kinek van igaza, nekem vagy Clothildnak.

„Néz kedvesem, szóltam egy napon hozzá egy kártyát mutatva neki „M. . . ur szombati báljára hív ugy-e bár nem megyünk?”

„És már mért ne mennénk”, szólott a rosz kedv némi árnyulatával — „a bál igen szépek ígérkeznek sokat beszélnek felőle.”

„Ne mérgelődjél kérlek — szóltam kissé ingerülten — ha akard elmegyünk, de azt hittem, hogy elég mulatság lesz a telen át és nem kell mindjárt az első bálba vetni magadat.”

„Vetni! — minő kifejezés?!” Minthogy elakartam háritani a vihart, mely kitörni készült, gyorsan beelcegyezésemet adám, az egyetértés ismét helyre állt mielőtt még tulajdonkép zavarva lett volna. De mért is akartam, hogy ne menjünk a bálba? tudom is én!?

félre eső, kedvezőtlen időjárás esetére nehezen járható utcáiba esik, azon megnyugtató választ adá elnöklő polgármesternek hogy a hatóságuk mindig köteles gondja lesz az oda vezető utat járható állapotban tartani.

Hosszabb és élénkebb eszmecsere adott okot a kivitel módzata. Egyszerű fabódé, rögtönzött arena, vagy aránylag olcsó, de solid épület emelték-e? Mindenki természetesen a lehető legjobbat óhajtván, az általános hangulat az olcsó felé irányulni kezdett, kételyek támadván az egyesek és a hatóság, újabb időben valóban gyakran erős próbára tett áldozatkészségében. Polgármester ur a meggyőződés erős szavával visszautasítván minden ilyenmű vádat, ajánlja, hogy lehetőleg rendes és czélszerű épület emeltessék, mert nagyon sok időbe kerülhet még, míg Baja városának rendes állandó színháza leend; ajánlja, hogy azonnal aláírási ív nyitassék, tiz tagu választmány kiküldessék és reményli, hogy a hatóság sem leend fukar. ha komoly kezdetet látni fog. A választás megejtetett, a polgármester mint elnök és Allaga Imre mint jegyző mellé még 8 tag lőn kizemelve, azon kérelem és utasítás mellett, hogy a sürgőstüget teljes erővel végrehajtani hazafiai édes kötelességnek tartsiák.

A kibocsátott aláírási íven néhány perez alatt jegyeztetett 1000 frton felül. (Dr. Hauser Mór 50 frt. Allaga Otto 100 frt, Dr. Ivanovits Pál 150 frt, Szutrély Lipót 150 frt, Pollermann B. 100 frt, Milassevits M. 50 frt, Pilszanovits A. 50 frt, Dr. Sztruhák I. 50 frt, Olaj Lajos 150 frt, Dely G. 100 frt, Scultéty Zs. 10 forint, Dr. Beck A. 10 frt, Herzfeld N. 30 frt, Gál Ernő 20 ft, Schleicher A. 10 frt, Dr. Nikolsburger 30 frt, Bodroghi Gy. 10 frt, Horváth Gy. 15 frt, Dr. Bartsch S. 10 frt.) Azonfelül a jelen volt Beck Samu ur azon ígérését adta, hogy valamennyi az emelendő épülethez szükségeslendő téglát termelési áron szolgáltatni fogja.

Látván, hogy kevesebb mint 20 ember kész a lelkesen felkarolni ügynek ezer forintot áldozni, meggyőződésünk: hogy Baja városának husz ezer lakosa a még hiányzó 4—5 ezer frtot készséggel a művészet és haza oltárára áldozni fogja, hogy ideiglenes bár, de állandó színháza legyen!

Szíves adakozásokat e czélra készséggel fogad és közzvetit

Baján, 1879. május hó 22.

a „BAJA” szerkesztője.

A bál napján épen sok dolgom volt, reggel elmentem és csak este térhettem vissza átözva, kimerülten fáradásig és unalomtól. Beléptemkor már frizozva lettem Clothildet. Fellette ingerült volt, és mondhatom elég oka is vala reá: a szabónő még sem készíté el ruháját. Okos módon a menyire csak lehet résztvevőnek mutatkoztam ezen szerencsétlenséggel szemben és az asztalhoz ültem. Clothild elég kedvetlen hangon vonakodott az étkezésnél részt venni; nem volt éhes — először ettem egyedül — mindekk meg van kezdete — — — átkozott bál.

A szabónő megérkezett. Clothild elragadtatva a műkitűző erede tisztóttól, elfeledé a szitkokat, miket csak az imént a művésznőre hányt; de minthogy annyira megfellekedtem magamból, hogy a kanda ló mögött szunnyadoztam: kógyetlenül öltözködni küldött. Mely sóhajjal fogadtam szót. Ah mennyire szivesebben töl tettem volna az estét házi köntösömben lágy pamtagon könyvvel kezembem és nőmmel oldalamon! — Néhány percz mulva készen voltam. Eddig Clothild is előhaladhatott öltözékében. Arra a szerencsétlen gondolatra jött, hogy engemet hívjon segíélyül, mint-hogy a szakácsnő igen ügyetlennek mutatkozott. Szót fogadtam, hanem balsorsom hozta magával, hogy egy távol megszurtam karját, egy bogot eléptem és egy borduret összegyűrtem, mi világozsan tudatá velem, hogy legközelebb szolgaszemélyzetem egy szo-

Az anyák bűne.

I.

A család és iskolai nevelés.

Mily nagy fontosság rejlik e szóban: nevelés! Valóban a bölcs Mindenható által az emberre ruházott hivatás különfelesége között legnagyobbszertű, legkitűntetőbb a nevelés — mert ez az, ami az embert minden élő-lény között nagygyá, megkülönböztetetté teszi. De ne csak nagygyá és kitűntetetté teszi az embert a nevelés, hanem boldoggá, igazán boldoggá is. Vagy nem tapasztaljuk-e az életben majd mindennap, hogy azon emberek, kiktől a végzet súlyos karja megtagadta e dicső hivatás gyakorlását — hogy azon emberek, habár anyagilag, szeretetben, vagy más tekintetben nem szükölködnek is: még sem érzik magukat eléggé boldognak — mert hiányzik náluk valami? — Vagy nem tapasztalhatjuk e körünkben naponta, hogy azok az emberek, kik öríási nélkülözés és nyomorban tengődnek; boldogoknak érzik magukat, minden gondjaik szétfoszlának akkor, midőn azon legdicsőbb hivatásnak élnek, mit ezen szóval fejezhetünk ki: nevelés. Más szóval: miért nem érzik eléggé boldogoknak magukat az egymást forrón szerető, de magtalan házastársak? Miért látjuk, az örömsugárt oly gyakran azon családfő szemében, kinek különben gondok nyugtalanitják lelkét amiatt, hogy miként szerez holnapra övéinek kenyeret? Mert egyikől megtagadtattott, a másiknak pedig megadatott a legdicsőbb munka: a nevelés nagyszerű feladatának megoldhatása, betölthetése.

Igazán — nincs nagyobb szerű hivatás a nevelésnél! Mert hát mi is a nevelés tulajdonképen és mi annak a feladata?

Az emberi nem egyedé — a gyermek szunyadó erőinek felébresztése és kifejlesztése körül eljárás a nevelés; — feladata pedig, hogy ez egyedből isten képére és hasonlatosságára, a társadalom örömeire embert — minden jó tulajdonokban tündöklőt képezzen. Erre pedig első sorban is a család van hivatva, azután az iskola.

A családi nevelés az, ami az ember boldog — avagy boldogtalanságának magvát hinti el; — ha a családi nevelés a rendszeres uton, természetserien vezetetik, úgy megoldotta feladatát és teljesítette azon kötelemeket, amiket az

baleányval kellend gazdagítani, mi máskülömben a keserű gúnyszavak oly halmozat borítá fömre, hogy egészen lehűtve és verítékborított homlokaiat vetettem magamat egy szökbe és elkezdtem a legüresább dolgokat sejtteni. — Nőmnek gyengéd hangja rázott fel gondolataimból, kérdezve vajjon nem indulnánk-e utnak. A kacsér! Miután hosszú tekintetűt vetett megjelenésére visszatért vidorsága; valóban elragadó volt báltületejében! Felém közeledett, szép kezeit; vállaimra tevé, frís rózsás ajkaiat csókot nyomott homlokomra — boszuságom, levertségem minden minden elmult, nem volt erőm tovább haragudni reá — utnak indulánk ő örömetlen én teljesen resignálva.

A bál szép, oly zürzavar van hogy alig lehetséges értekezni, löknek, dőfnek, fulladoznak nem lehet három lépést tenni a kezeknek vagy az öklöknek segítségével. Lábaikon hágdosnak — a bál igen szép. Sok és igen szép hölgy van ott, és mégis sensatiót költ Clothild megjelenése; észreveszi — mosolyról olvasom le. A legelső türes helyre vezetem, mely csak kínálkozik. A fiatal emberek egész fellege környezi már, kik tánczai miatt veszkednek. Valóságos csata keletkezik körülötte. De távolról sem haragszik miatta, körül tekint, válaszol, az egész világnak mosolyog, csak nekem nem szól ki csupán reá néztek, neki szölok, reá mosolygok. Ez igérni látszik valamit! Istenem mert szeret-

isten, a társadalom s minden egyes ember joggal várhat a családtól: — de ha az eltévesztvén a helyes irányt, a nevelés természetességét természet ellenessé változtatta — úgy aláírtta nemcsak saját, hanem a nevelt egyén boldogságát is s a társadalmat megrabolta, megkárosította.

Az iskolai nevelés már csak gyenge visszhangja a családi nevelésnek; — itt előtérbe inkább a tanítás lép, a nevelés egyedül arra szorítkozik, hogy a jól vezetett családi nevelést megerősítse, s arra, hogy a téves családi nevelést megsemmisítse vagy legalább meggyengítse. Az előbbinek megoldása könnyű, míg az utóbbi esetben az iskolai nevelés nem elégséges; — a család körében alkalmazott téves nevelés magvai ugyanis oly kedvező talajra találhatnak a zsenige gyermeki kedélyben, hogy azt onnan az iskolai nevelés által kiirtani vagy épen nem — vagy csak nagy nehezen, rendkívüli erőmefeszítéssel lehet.

A családi körben előforduló vétkek, félrelépések és nevelési ferdeségek oly élénk benyomást gyakorolnak a nevelendő gyermekekre, hogy azok által örökre boldogtalaná válnak; s ha ezután az iskolai nevelés nem képes — mint-hogy nem is képes — ezeket kiölni a gyermeki kedélyből, akkor csak az iskolai nevelést szoktuk okozni, mint olyat amely feladatát rosszul oldotta volna meg.

Ezzel azonban csak tetézzük hibánkat — áztatjuk a jogtalan hiedelemmel magunkat a helyett, hogy önmagunkban, eljárásunkban keressünk a baj forrását — kutatnánk, vizsgálat alá vennők eljárásunkat. Mert ha ezt tennők, végre is rátalálnánk a baj eredetére s rögtön használhatnánk a lassan beadott mérgeg lélekölő hatásá ellen. De ezt nem tesszük, a családi nevelést mentnek hiszszük minden ferdeség, tév és büntől s ennek rovására az iskolai nevelésre hártunk mindent.

Hogy azonban ez ítéletünk mennyiben téves és káros — élethől meritett, tapasztalaton nyugvó példákkal fogom bebizonyítani szavaimat, s kimutatandók néhány visszaütés esetét a számtalan sok közül (tek. szerkesztő ur engedelmével) — a melyekben a szülők ferdeségei nevelési eljárásuknál mint a bűn okozója tűnik ki, — s amennyire lehet elétároz az örvényt, melybe a nevelendő gyermeknek hullania kell szülőik — legtöbbször akaratlan — ferdeségei miatt.

Páky György.

tem ezelőtt annyira a bálokat és mért nem állhatom őket most! Fáradságomba került új situációnban feltalálni magamat. Midőn utolsószor (táncoltam (alig 9 hónapja) bámultam e rózsás arczkat, e bájos toilletteket, melyek ma oly semmitjelentőknek tetszenek. Mint gondatlan ifjú minden nőt felkérttem; — majdnem mindegyiknek néhány szép szót mondtam és egy-kettő nem épen kedvetlenül hallgatta meg. Vajjon minden fiatal ember olyan minő én voltam, vajjon mind azt mit én más nőknek mondtam az én nőmnek is mondani fogják vajjon? Ah Istenem! — Mohón félráztam magamat vad gondolataimból és szórakozásul néhány ismerőst kerestem a bálban. Az öreg Rolandnéhez ütem, öreg tisztességes butor, kinél házasságom előtt mindig jó fogadtatásban részesültem, társalgása nem épen vonzó, de mindenesetre elég jó asyllum önmagam elől. Néhány szót intezek hozzá, ahg akar válaszolni, viselete, mely ezelőtt oly előzékeny volt, most hideg, majdnem szemtelen. Hát mit tettem neki? Clotild öitözékéről beszél; örmélem tapasztalja, hogy nőm nem kacér, hiszi hogy igen boldognak érezhetem magamat házasságom óta.

Ó ki ezelőtt végtelen pra-dicatótiát tartott a házás élet üdvéről és kelleméről. Nem tudom magamat feltalálni zavaromban — — — Ah etaláltam! a jó asszonynek házassuló leánya van mostani rossz kedve elárulja ezelőtti gyengédségeit — szemet vetett reám! — A sarokban már régi szokás szerint egyedül állva

)(Jankovácztól illetékes egyéntől vettük a következő sorokat, melyeknek szivesen helyt adunk :

Jankovác, 1879. május 20. — A „Baja” 23. számában megjelent vezércikk Jankovácra szóló pár sorára a következőkben nyilatkozni kötelmemnek tartom. A jankováczi tanítónők, száma három, hivataluknak oly híven oly nagy fáradsággal és gondal tesznek eleget, hogy előjáróiknak s az érdekelte szülőknek teljes meglegedését, az összes lakosságnak pedig tiszteletét nyerték ki; mire képe-seknek nem tarthatnám, ha őket hármii „más gondok és teendők foglalnék el jobban az iskolásándl.”

A fönt jelzett állítást tehát csakis kenyér-irigység vagy egyéb nem helyes indok szolgálhatta az illetőnek

Várszeghi Sándor.

H I R E K.

— **Ma vezet** ioltárhoz Túry Ferencz ur Császár Emma kis-asszonyt. Tartós boldogságot kívánunk!

— **A helybéli** izraelita iskola növendékei f. hó 21-én majálist tartottak a pandur-szigeten. Nem is tudtuk volna, ha az nap este felé feltűnőn, „térdig, fülég” sáros iskolai gyermekeket nem láttunk volna tömegesen hazafelé vonulni. Ugy látszik az idén Jupiter pluvius és nem a kalendáriumbeli Merkur az uralkodó planéta. —h.

— **A megyei gazdasági egylet** létesítésében legtöbbet fáradozó Vojnick Jakab úrtól tegnapiélt Zentárói következő tartalmu sürgönyt vettük: „Az értekezlet fényesen sikerült, 160 résztvevő jelenlétében megkezdetett az aláírás és buzgalommal foly, a Zentaiak lelkesülésétől szép eredmény várható. Vojnick Jakab.”

— **József főherczeg** május 20-án Zomborba érkezett csa-patszemplét tartandó.

— **Meghívó.** 1879. évi június hó 2-án alóírott a „Nemzeti szálloda” nazytermében zárkörü tánczoszort rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja Zann S. nevében a rendezőbizottság. Kezdete 8 órakor. Belépti jegyek előre válthatók: Sternfeld Vilmos és Perles Sámuel urak kereskedéseiben, valamint Berndorfer ur kioszkjában. Belépti díj személyenkint 60 kr.

— **Ismét árviz.** Kottori községet a Mura elöntötte s több mint 40 ház összeomlott.

— **Ferecezy János** ur Szegedről köszönetet mond a sü-

Terpsichore kisasszonyt veszem észre. Ennek csak nem lesznek igényei. Már rég beismeri hogy teljes koru és bizony neheze is esett volna ezt tagadni — különben a legszelidebb és legőszintébb teremtmény kit csak ismerek. Feléje kúzeledek.

„Ön ma nem tánczol nagysád” (igen kiemeltlen kérdés.)

„Nem akarok táncolni.”

„Legjobb tánczoszöink egyike? mi különös!

„Különösnek találja? Sokkal különösebb dolgokat ismerek”

„Például?”

„Például bizonyos urak kik hosszú időn keresztül avval hitetnek fiatal nőket hogy csak okos, szemérmes és takaros nőket tudnak szeretni, és egyszerre csak valami könnyelmű, pazarló és extravagans nőt vesznek el.” — Veszem észre, hogy Terpsichore k. a. távolról sem oly szelid mint minőnek képzelem, hogy folytonos vidor kedélye, folytonos mosolya velem szemben nem volt époly érdekelntül. Félbe szakítom Terpsichore k. a-t keserű beszéde közepett, és közbevetem — hogy magamat megboszuljam, hogy nem emlékszem, miként házasságom előtt ilyesmit valaha fi a t a l nőnek mondtam volna. Ajkába harap, és felkér hogy Rolandné asszonyhoz veszem — mit megteszek. Jó Isten! ha e két Harry észreveszi, mi dul ma keblemben, de boldogok lennének! . . de nem érzem magamat kötelezettnek nekik ez elégtéltet szerezni.

(Vége köv.)

ködi r. k. iskola tanítóinak és növendékeinek az általunk beküldött 4 frt segélypénzért.

— A hivatalos lap május 23 ike számának kimutatása szerint eddig összesen befolyt a szegedi és szegedvidéki árvizkárosultak javára 1996486 frt 56 kr.

— Nyugoti járvány. A keleten felmerült pestis hírére elővigyázati szabályokat kellett foganatosítani, különösen ott, hol sok ember megfordul pl. az iskolákban. Ezek tisztán tartására adott ki a vallás és oktatásügyi miniszter I. évi március 11-én részletes utasításokat tartalmazó rendeletet. Ez ápril hó 15-én tárgyalatott a közgazgatási bizottság ülésén és a tanintézetek előjáróival közöltetni határozatott. Május 23-án lön kézbesítve a másolat az egyik helybeli igazgatónak, mint biztos forrásból tudjuk. Ily eljárást nevezünk nyugoti pestisnek, mely a keletinek nem sokat enged.

S Z I N H Á Z.

Szerdán adatott Aradi Gerő színtársulata által „Patinicza“ operette. A nézőtér egészen megtelt hallgató közönséggel. A szép ének, jó előadás és szép kiállítás marandó benyomást gyakorolt a közönségre, mely mindinkább azon meggyőződésre jut, hogy városunknak még ilyen jól működő társulata nem volt és — ha csak az építendő színikör elkészültével a bajai színtársulatokra újabb s jobb korszak nem áll be — egyhamar tán nem is lesz. A társulat játékröndje a legváltozatosabb s ugy operette, mint drámai s népszínművi előadásaira még eddig a legnagyobb meglepődöttséggel emlékezik vissza minden látogató.

Csütörtökön másodizben adatott „Egy katona története“ című dráma.

Szombatra „A pajkos diákok“ operette előadása van kitűzve. Ezen előadással az igazgatóság további nyolc esteire újabb bérletet nyit, mihez a legfényesebb sikert kívánjuk. R. R.

Szerkesztői üzenetek.

Ferenicz J. úr Szegeden. Mindkét levelét megkaptam. A jelzet 62 frt a helygimnáziumtól van, majd rendeltetése helyére is eljutand. Körelnét szívesen teljesítjük.

P. Gy. urnak, Egervárott. „Nemo profeta in patria“ nátnak ismeretlen szólásforma. Levélben alkalmmilag többit!

Az első

es. kir.

DUNAGÖZHAJÓZÁSI TÁRSULAT

posta- és személyszállító hajóinak

MENETRENDJE.

Postahajómenetek:

Bajáról Budapestre: kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap post reggeli 4 órakor.

Bajáról Mohácsra: vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton reggel 6 órakor.

Bajáról Orsova-Galatizig: hétfőn, szerdán és szombaton reggeli 6 órakor.

Személyszállítóhajómenetek:

Bajáról Budapestre: naponként d. u. 3 órakor,

Bajáról Mohácsra: esti 8

Üzleti tudósítás.

Baján, 1879. Május 21-én.

Buza 8.85 zab 4.70 bab 6.50 árpa 4.80 rozs 5.85 kétszeres 6.—
köles 4.60 kukorica 4.35.

Az árak 100 kilogr. után.

Felélős szerkesztő:

Dr. BARTSCH SAMU.

FELHÍVÁS

a hamburgi kormány részéről biztosított

nagy pénz-lotteriára,
mely szerint

8 millió 177,600 birod. Márka

1879. jun. 11-től 1879. november 12-ig biztosan nyerendő.
Ezre újabb játéktervezet 7 osztályba, 86,000 sorsjeggyel és 44,000 nyerménnyel történik, ezek között vannak főnyermények

400,000 bir. Márka,

illetéleg

nyer.	márka	nyer.	Márka
1	250,000	5	8000
1	150,000	2	6000
1	100,000	54	5000
1	60,000	6	4000
1	50,000	71	3000
2	40,000	217	2000
2	30,000	2	1500
5	25,000	2	1200
3	20,000	531	1000
12	15,000	673	500
1	12,000	950	300
24	10,000	24650	138

A nyerményházások természetén hivatalosan megvannak állapítva.

Ezre nagy s az állam által biztosított pénzsorsjáték legközelebbi nyerményházásaira

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márka vagy 3/4 frt
1 fél " " " " " 3 " " " 1 1/2 " " " 1 1/2 " " " 1 1/2 " " " 90 kr

A kormány részéről biztosított eredeti sorsjegyek (nem titott ígérvények) a vételárnak készpénzbeni vagy postautólevány útján beküldése mellett általában még a legavolabbi vidékekre is beküldetnek.

STEINDECKER bankháza által rövid idő alatt következő nagyobb nyermények ugymin 125,000, 30,000, 30,000, 20,000, többször 10,000 bir. márka lett a legpontosabban kifejtve és ez által sok család szerencséje megállapítva.

Csoportozatunk mindig a szerencse kegyeltje volt, ennél fogva tehát mindenkinek csak a legmellegbben ajánlatjuk

Minden megrendelő az eredeti sorsjeggyel együtt egy hiv. játéktérvet, a húzás után pedig hiv. nyermény kimutatást kap.

A nyermények kifejtése törvényszerűleg vagy a szerencsés nyerő óhajása szerint történik.

Bizalommal kérjük a megrendeléseket minél előbb, mindenesetre pedig 1879. május 30-ig beküldeni

Steindecker M. Dammthorstrasse

bank- és váltó-üzletébe Hamburgba.

U. i. STEINDECKER bankháza, mint a legelődobb ismeretes, e szerint tehát nem szorul bővebb ajánlatásra

Hirdetések.

Párisi világkiállítás 1878.

2 arany érem gőzmozdonyok és cséplőgépekért, diszokmány uti mozgonyokért és több más díjjal.

MARSHALL SONS & Comp. Lmtd.

gazdasági gépgyárosok GAINSBOROUGH (Angliában)

BUDAPEST, váczi-körut ⁷²uj ^{32.}régi szám.

Tisztelettel meghívják raktáruknak, u. m.

Gőzmozdonyaik, nagyobbított tüszekrényvel, szabadalmazott Expansiv-Excenterrel, előmelegítővel, szabadalmazott szalmafütési készülékkel vagy annélkül; legújabb szerkezetű

Cséplőgépeik elkészítő művel és az eddigi minden tekintetben **csélszertünek** **készülékkel,** őrlőmalmaik stb. megtekintésére. **bizonyult s általában kitünőnek** elismert **üszögtisztító-**

MARSHALL SONS & Comp. Lmtd. a t. cz. közönséget mielőbbi megrendelésre felkéri, hogy a közelgő cséplési időnyre minden kívánságnak pontosan megfelelhessenek.

 Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Pályázat

A bajai takarékpénztárnál megürült **könyvvivői segéd állomás** betöltésére.

Ezen állomás utáni járandóság: igény nyugdíjra, 500 frt évi fizetés és a kiosztott osztalék után meghatározott hányad (tantiém).

Kellékek: a magyar és német nyelvek bírása szóban és írásban és szép írás — melyre különös suly fektetik.

Ezen állomásra pályázók ajánlataikat f. é. május hó 30-ig alulirt igazgatóságnál benyújthatják; megválasztás esetében az állomás június 1-én elfoglalandó.

Baján május 11-én 1879.

A bajai takarékpénztár igazgatósága.

ANGOL KIRÁLYNŐ

szálloda,

Budapestben.

Hirnevés első rangu szálloda a Duna mellett, közvetlen a gőzhajó állomásnál, a város legdíszesebb s legélénkebb részén. Ajanja 160 díszesen s kényelemmel berendezett szobáit 1 forinttól feljebb, elősmert jószágú konyka, kávé s válogatott italival, mérsékelt árak s pontos szolgálat mellett.

Kiváló tisztelettel:

Schalek Lipót,

vendéglős.

Főnyeremény esetleg **400.000** márk

SZERENCSE JELENTÉS.

A nyere-
ményekért
a kor-
mány ke-
zesedik

Felhívás a Hamburgi kormány részéről biztosított nagy pénz-lotteriából

eredő eredményekbeni részvételére, mely alkalommal

8 millió 200.000 birod. MArk

biztosan nyerendő

Ezen célszerűen szervezett pénz-lotteriának tervszerileg csak 86.000 sorsjegyre alapított nyeremények a következők: A legnagyobb nyeremény eshetőleg 400.000 birod. MArk,

nyer.	Márk	nyer.	Márk
	250 000	6	4000
1	150 000	71	3000
	100 000	217	3000
1	60 000	2	1500
1	50 000	3	1200
2	40 000	531	1000
2	30 000	673	500
5	25 000	950	300
2	20 000	65	200
12	15 000	100	150
1	12 000	24650	138
24	10 000	1400	124
5	8 000	70	100
2	6 000	2300	49 és 67
51	5 000	7850	40 és 20

mely nyeremények néhány hó alatt 7 osztályban biztosan elválnak.

Az első nyereményhuzás hivatalosan

1879. június 11 és 12-ére

van meghatározva, és erre nézve:

az egész eredeti sorsjegy ára csak „ 3 frt 40.

a fél „ „ „ „ „ „ „ 14.

a negyed „ „ „ „ „ „ „ 8,5

A kormány részéről biztosított eredeti sorsjegyek (nem tiltott ígérvények) a vételárnak készpénzben vagy postautalvány útján beküldése mellett általában még a legátalábbi vidékekre is beküldetnek.

Minden megrendelő az eredeti sorsjeggyel együtt egy a kormányzattal ellátott játszótérrel ingyen, a huzás után pedig hivatalos nyereménykimutatást kap.

A nyeremények kifizetése általam közvetlen és szerény titkartartás mellett intéztetik el.

Ezért is a megrendelések teljes bizalommal intézendők

id. HECKSCHER SAMU,

bank és váltóüzletbe HAMBURGBA.

UMRATH ÉS TÁRSA mezőgazdasági gépgyárosok PRÁGÁBAN

ajánlják a szilárd kivitel, könnyű járás, nagy munkaképesség és tiszta cséplésről legelőnyesebben ismert, úgy ráján álló mint kereken járó

kézi- és járgány cséplőgépeiket

1-től 8 ló, vagy ökörerőig.

Továbbá készítünk különféle nagyságu és elismert jó minőségű

tisztító rostákat, kukoricza morzsolókat és szecskavágókat.

Illusztrált árjegyzékek díjmentesen és franco.

12-96

EPILEPSIA

(Nehézkór) és minden idegbetegséget orvosol és gyógyít Dr. Killisch szakorvos Drezdában (Neustadt) levőbeni értekezés útján. Eddig már 11,000-nél több betegségi eset volt gyógykezeltése alatt. 5-15

KRONDORFI SAVANYU KUTIVIZ, Carlsbad mellett.

A KRONDORFI SAVANYUVIZ mérsékelt mennyiségben (megfelelő időközben 400-500 gramm) éhgyomorra használva, a fokozódott mozgás és kellemesen növekedett melegség érzelmét idézi elő a gyomorban. Az emésztés gyorsabban következik be és az étvágy nagyobb mérvben nyilvánul. A húgy mennyiség gyarapodik és a lehelési szervek nyákhártyáinak elkülönítése higabbá válik, könnyebben eszkozölletik. A vér bőségesebben megszabadítva a szervezetet hasznavehetlen anyagoktól, (húgy és szénsav) gyorsabban kering és a táplálás fokozódik.

Az imént említettekkel kiténik, hogy a krondorfi viz, mint tiszta lúgsós sóska, kétszeres irányban értékesíthető:

1. életrendi szer gyanánt, mint oly ital, mely könnyű módon gerjesztőleg hat és a táplálást előmozdítja.

2. gyógyszerül különféle betegségekben.

Kizárólagos főraktár Magyarhonban RADOCSAY és BÁNYAY Bpsten fűszer, csemege, bor, rum, tea, lőpor, tűzijátékok és természetes ásványviz nagyban kereskedőknél.

BILINI

savanyúviz.

Nagymérvű szénsavas szikeny tartalmánál fogva (10000 súly részletben 33,6339) minden német-földi savanyúvizek között határozottan az első helyet foglalja el, s kitűnő hatással bír a vérnek lugany savasítására, sikeresen működik a gyomorégés, gyomor-görcs, gyomorhurut, az ugynevezett lugysav, diathese, főveny, hugy és vesekövek ellen; hasznos szolajlatot tesz a köszvény, idült esuz, idült hólyag- és tüdőhurut, epékövésülés, máj-elzsirosodás, nyákás aranyér és görvélkór ellen, mint azt **Billroth Dittel**, **Ultzmann**, **Ivanchich** stb. tanárok sokszor eléggé elismerték. — **De mint felfrisítő s kellemes italt is, bor és cukorral, vagy gyümölcscsörppel keverve napról-napra nagyobb tért foglal el a bilini savanyúviz.**

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

magyar király udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébetiér 7. sz.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerke-
reskedésben, ugyszintén vendéglőkben is.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ-FORRÁS

Elismert mint leghatásosb valamennyi keser-
rűviz között.

Dr. Lenbe W. a helygógyászat tanára, Erlangenben-
Nem okoz kelletlen mellékhatást, ha na-
gyobb adagban vették. Sőt még oly esetekben is, hol a helygók-
hútya izgatott, e víz fájdalom nélküli székletet okozott.

Dr. Korányi Frigyes tanár és kir. tanácsos Budape-
sten. „Különösen az által tünik ki,
hogy enyhén keserű, nem kellemetlen ízű és hogy még hosszabb
használat után sem zavarja meg az étvágyát és emésztést.”

Dr. Gebhardt Lajos tanár és a Szt-Rókus köz-kó-
ház igazgatója, Budapest. „Kon-
nyen vétethetik és a többi budai vizekhez aránylag kevesebb
mennyiségben és rövidebb idő alatt hoz kelendő eredményt létre.”

Dr. Kis Sándor, a Szt-János kórház igazgatója Buda-
pest. Valamennyi budai keserűviz köz-
zött kellemes íze és jóles hatása által tünik ki: gyomor- és bél-
hurutnál, megrogzított székrekedésnél, alhasi vérgangájánál vala-
mint vécéulásoknál aranyérel étvágytalanságnál stb.

Dr. Bamberger Henrik, tanár és udvari tanácsos
Bécsben. „Még hosszabb
használatnál sincs semmiféle káros hatása.”

Dr. Meynert Th. orvos Bécsben. „A mérsékelt adagok és
azok kíméletos hatása által e kórda egybevágó levedy kérese-
teivel gyakran fantas okjaitalnak felelnek meg.”

Ezen víz kapható: **HERZFELD HENRIK** és **FIA**,
HERZFELD JAKAB, **KLEINANTZ** és **BAHOCS**, **HECHTL**,
J. GLUDAWATZ M. és **JURAY A.**-nál Bécsben, továbbá min-
den gyógyszerár és fűszerkeskedésben és a forrásigazgató-
ságnál Budapeston 1-5

PIRNITZER ALAJOS

Magyar királyi udvari gépészeti és
mechanikai vállalkozó és készítő

székhelye a pesti
Károly körút 46
szám alatt

1876

Újabb gépek az 1771-évében alapított gyárakban
és a legújabb gépek készítésével foglalkozik.

CH. BURRELL & SONS THE FORTROBARIAN MACH

az angol és a német gépészetek felhatalmazottaként a
pennsylvaniai gépgyárakban készítteték a legújabb
gépészeket és a legújabb gépek készítésével foglalkozik.

BUDAPEST

(BIZONYTÁNY) Az által vett Burrell-féle gőzsepió készülettel igen meg-
vagyok elégedve, valamennyi egyéb gépműanyagnál előnyösebbé tesszem, s nem mulasztom
el annak eziránt teljes elismerésemet kifejezni ki.

Bécs, 1878. augusztus 10.

Lázár Lajos.

A párisi 1878-iki és egyéb kiállításokon I-rendű örmekke-
kintüntetett.

LÖRINCZ ISTVÁN,

lábbeli gyára

Budapest, muzeumkörút 5.

Van szerencsém a t. cz. vidéki közönséget értesí-
teni, miszerint lábbeli gyáratam akként berendeztem,
hogy mindennemű

férfi-, női- és gyermek-lábbelieket

a legújabb divatmúta szerint a legszebb dabbon készítve
mészkelt örök mellett, gyorsan és pontosan kiszol-
gálhatok.

Kíváltk a tavaszi idényre ajánlom a márnai és
a márnai eszesen készült lovagi csizdákat, és kiváló
egyné topánákat.

Lőrincz István.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve kiküldetnek. — Márki
legényei viselt lábbel.

Párisi világkiállítás 1878.

A legmagasabb kitüntetés
a *becsületrend lovagkeresztje*
és 4 érdemérem.

BUSTON, PROCTOR és Társa

Budapest, nádor-utca 41. szám alatt,

ajánlanak dusan felszerelt raktárukból:

javitott gőzmozdonyokat

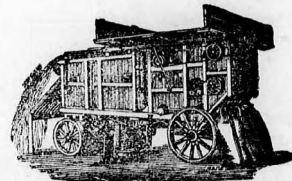
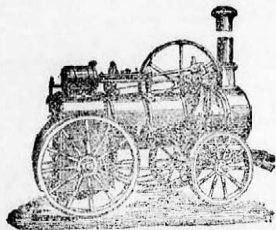
fa-, szén- és szalmafütésre;

gőzcséplőgépeket

űszögtisztító készülékekkel;

malmokat, Backer^{főle} rostákat trieurket

stb. stb. stb. 5-10

Párisi világkiállítás 1878-ban. Arany érem és több más jutalmat nyert

A LEGJOBB

gőzmozdonyok, vaskeretű cséplőgépek, szab. „ROBEY“-féle álló gépek, malmok, stb.-ért.

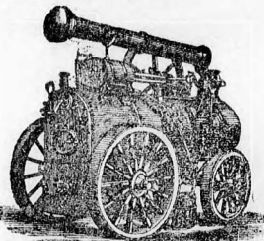
ROBEY & C^{OMP.}

BUDAPEST.

Irodahelyiség: Gyárhelyiség:

IX. üllői-ut 35 sz. IX. k. Rákos-utc. 7 sz.

7-12

Javitott gőzmozdonyok.

Egyszermind ajánlunk jargany-

cséplőgépeket,

sorvető-gépeket,
EKÉKET, BORONÁKAT.

Baker^{főle} rostákat

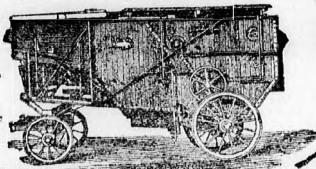
trieurket,

szecskavágókat

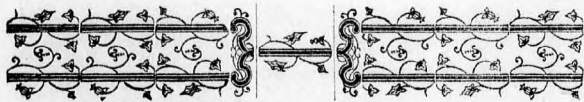
valamint minden más egyeb a gazdasági szak-

mába vőre s a legkifőbb szerkezetű gép- és eszközöket,
Arjegyzetek és felvilágosítások ingyen és bérment-

ve küldetnek m.g. Mindennemű javítások jól és olcsón eszközöltetnek.

Szabad. vaskeretű cséplőgépek.

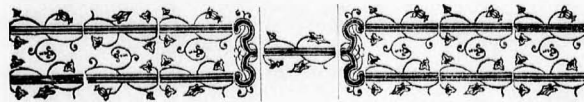

CSEPLŐGÉPEKET

legújabb szerkezettel, tartós és olcsó áron szállítja Bécs vagy Pestről bérmentve és kezesség mellett

PH. MAYFAHRT & COMP. Maschinen-Fabrik, Frankfurt a M.

szegrendszerre 1-4 vonó marha erőre alkalmazva, szalmavető-, resta- és tisztítószerekkel, faállványon vagy egészen vasból,

WASSERDICHTER
ZEISSSTOPPE
REGENMÄNTER
DECKTÜCHER
die
Wienberg-Landgut-Fabrikniederlage
MUELSINGER & SOHNE WIEN.